

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом голови
облдержадміністрації, начальника
обласної військової адміністрації
31.03.2026 № 4/39-26

**Інструкція
із забезпечення прав та інтересів
осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп
населення у процесі вимушеної евакуації**

1. Ця Інструкція розроблена з метою врахування прав та інтересів осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (далі – осіб) у процесі вимушеної евакуації.

2. У цій Інструкції терміни вживаються у значенні, наведеному у Кодексі цивільного захисту України, законах України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації», «Про правовий режим надзвичайного стану», «Про боротьбу з тероризмом», «Про правовий режим воєнного стану», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні».

3. Планування заходів з евакуації осіб відображається у плані проведення заходів з евакуації населення (працівників), матеріальних і культурних цінностей у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій окремим розділом.

4. Виявлення та супроводження осіб, які залишилися проживати в зоні надзвичайної ситуації або можливого ураження, - це комплекс заходів, гарантованих державою та спрямованих на життєзабезпечення таких осіб, зокрема щодо забезпечення:

надання медичної допомоги особам, у тому числі забезпечення лікарськими засобами;

технічними та іншими засобами реабілітації і медичними виробами;

надання соціальної допомоги;

предметами першої необхідності;

продуктами харчування та водою;

засобами гігієни;

засобами зв'язку, живлення та опалення;

індивідуальними засобами захисту;

проведення заходів з евакуації;

інформацією про заходи безпеки, проведення заходів з евакуації, об'єкти укриття, засоби зв'язку із службами швидкого реагування тощо.

Перелік зазначених у цій Інструкції заходів є мінімальним, але не є вичерпним.

5. Особи розподіляються на такі категорії:

перша - особи з інвалідністю, які не мають працездатних членів сім'ї в населеному пункті проживання (одинокі);

друга - особи з інвалідністю, які проживають самотійно, але мають працездатних членів сім'ї в населеному пункті проживання, діти з інвалідністю, які мають працездатних членів сім'ї, вагітні жінки та особи похилого віку, які не мають працездатних членів сім'ї в населеному пункті проживання (одинокі), а також інші особи, які не можуть самотійно пересуватися, якщо вони не мають працездатних членів сім'ї в населеному пункті проживання (одинокі);

6. Рішення про організацію та здійснення супроводження осіб, які залишилися проживати в зоні надзвичайної ситуації або можливого ураження, приймається головами райдержадміністрації, начальниками районної військової адміністрації, начальниками військових адміністрацій населених пунктів, керівником виконавчого органу місцевої, районної у місті (у разі утворення) ради.

7. Для здійснення супроводження осіб райдержадміністраціями, районними військовими адміністраціями, військовими адміністраціями населених пунктів, виконавчими органами місцевих, районних у містах (у разі утворення) рад утворюються групи виявлення та супроводження осіб (далі - групи).

Залежно від розміру адміністративно-територіальної одиниці зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження можуть утворюватися одна або кілька груп.

Керівники груп і їх персональний склад затверджуються головами райдержадміністрації, начальниками районної військової адміністрації, начальниками військових адміністрацій населених пунктів, виконавчими органами місцевих, районних у містах (у разі утворення) рад, які прийняли рішення про їх утворення.

8. Група формується з числа фахівців з питань цивільного захисту, соціального захисту населення, охорони здоров'я райдержадміністрацій, районних військових адміністрацій, військових адміністрацій населених пунктів, виконавчих органів місцевих, районних у містах (у разі утворення) рад, територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг)/центрів надання соціальних послуг, центрів соціальних служб) (далі - члени групи).

До роботи групи можуть долучатися за згодою представники громадських об'єднань осіб з інвалідністю, суб'єктів підприємницької діяльності та волонтери (далі - волонтери).

Група розпочинає роботу з моменту прийняття рішення про її утворення.

9. Координацію роботи групи та контроль за її діяльністю здійснює орган, за рішенням керівника якого її утворено.

10. Для забезпечення належного виконання завдань члени групи на підставі списків осіб, поданих у межах компетенції структурними підрозділами з питань цивільного захисту, соціального захисту населення, охорони здоров'я, військових адміністрацій населених пунктів, виконавчими органами місцевих, районних у містах (у разі утворення) рад, територіальними центрами соціального обслуговування (надання соціальних послуг), центрами соціальних служб, а також громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю (далі - списки осіб), здійснюють заходи щодо виявлення осіб шляхом відвідування місць їх постійного проживання/перебування.

У списках осіб обов'язково міститься така інформація про особу:

прізвище, ім'я, по батькові;

відомості про дієздатність;

адреса фактичного проживання/перебування;

контактний номер телефону;

підстава для включення до списку осіб;

категорія особи.

Якщо виявлена особа визнана судом недієздатною, зазначається інформація про її опікуна (у разі наявності).

11. Члени групи та волонтери, які мають спеціальні навички та обладнання, здійснюють виявлення та супроводження осіб, у порядку черговості категорій, визначених у пункті 5 цієї Інструкції, але не рідше ніж два рази на тиждень, згідно з планом, затвердженим розпорядженням голови райдержадміністрації, районної військової адміністрації, начальником військової адміністрації населених пунктів, керівником виконавчого органу місцевої, районної у місті (у разі утворення) ради.

12. Під час відвідування місць постійного проживання/перебування осіб члени групи оцінюють потреби їх життєзабезпечення, обстежують матеріально-побутові умови (за згодою осіб) і визначають вид допомоги, якої вони потребують, а у разі загрози їх життю або здоров'ю забезпечують проведення заходів з евакуації.

13. Під час оповіщення осіб про евакуацію райдержадміністрації, районні військові адміністрації, військові адміністрації населених пунктів, виконавчі органи відповідних місцевих рад повідомляють, зокрема, відомості про:

ризики залишення на території, де оголошено проведення евакуації;

час припинення надання медичних, соціальних (зокрема доглядових) та адміністративних послуг у зв'язку з евакуацією персоналу відповідних установ;

порядок проведення евакуації, зокрема час початку та орієнтовну тривалість евакуації;

найближчий збірний пункт евакуації та маршрути підходу (під'їзду) до нього або безпечні шляхи для проведення евакуації;

розташування транзитного центру, можливий строк перебування в ньому, а також соціальні та інші послуги, які можливо отримати під час перебування у ньому;

область для подальшого розміщення та умови перебування в місцях тимчасового проживання;
 можливість проведення евакуації за місцем проживання (перебування);
 перелік речей першої необхідності, які необхідно взяти із собою;
 обсяг речей, які можна взяти із собою;
 порядок евакуації дітей, осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
 порядок перевезення домашніх тварин;
 гарантії та форми соціального захисту, які надаватимуться евакуйованим особам у процесі евакуації та в місцях транзиту і тимчасового розміщення;
 контактні номери телефонів «гарячих ліній» з питань евакуації у відповідних областях для уточнення додаткової інформації.

14. Доведення сигналів оповіщення під час проведення евакуації та інформування населення про порядок дій на різних етапах евакуації, інформування про обстановку, що склалася, організовується райдержадміністраціями, районними військовими адміністраціями, військовими адміністраціями населених пунктів, виконавчими органами відповідних рад відповідно до Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 733, в доступній для осіб формі, зокрема шляхом особистого інформування.

Доступ до своєчасної інформації має вирішальне значення до, під час і після надзвичайної ситуації, вона може врятувати життя. Це також має фундаментальне значення для надання допомоги без дискримінації та забезпечення рівного доступу для осіб.

15. За результатами відвідування осіб членами групи складається та подається керівникові групи для узагальнення акт про (надану або необхідну) допомогу особі, за формою, затвердженою Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України (далі – акт).

16. У разі виявлення під час відвідування особи загрози її життю чи здоров'ю члени групи невідкладно інформують про це Національну поліцію, заклади охорони здоров'я, а в разі необхідності евакуації особи - територіальний орган Державної служби України з надзвичайних ситуацій, райдержадміністрацію, районну військову адміністрацію, військову адміністрацію населеного пункту, виконавчий орган відповідної ради для організації вивезення особи та розміщення в безпечному районі, з урахуванням черговості категорій, визначених у пункті 6 цієї Інструкції.

У разі відмови від проведення обов'язкової евакуації фізична особа підписує відмову від обов'язкової евакуації за формою згідно з додатком 2 до Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року № 841.

17. Райдержадміністрація, районна військова адміністрація, військова адміністрація населеного пункту, виконавчий орган відповідної ради відповідно до наданого керівником групи акта, в одноденний строк приймає рішення про надання особам відповідної допомоги та, в разі потреби, організовує їх вивезення та розміщення в безпечному районі з урахуванням вимог Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року № 841.

18. Райдержадміністрація, районна військова адміністрація, військова адміністрація населеного пункту, виконавчий орган відповідної ради забезпечують, у разі потреби, утворення збірних пунктів евакуації, проміжних пунктів евакуації, транзитних центрів, приймальних пунктів евакуації, які повинні відповідати вимогам доступності для осіб та безбар'єрного доступу до всіх приміщень, у тому числі санітарних кімнат, зон відпочинку та харчування.

19. У разі потреби списки осіб та вид допомоги, якої вони потребують, за поданням керівника групи можуть корегуватися райдержадміністрацією, районною військовою адміністрацією, військовою адміністрацією населеного пункту, виконавчим органом відповідної ради.

20. Перевезення осіб здійснюється, за можливості та з урахуванням безпекової складової, спеціалізованим транспортом для маломобільних груп населення.

21. Здійснення супроводження особи припиняється в разі:

вивезення та розміщення особи в безпечному районі з урахуванням вимог, визначених у Методиці планування заходів з евакуації, затвердженій наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 липня 2017 року № 579, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01 серпня 2017 року за № 938/30806;

прийняття рішення про скасування дії режиму зони надзвичайної ситуації або можливого ураження згідно із законодавством;

втрати підстав для віднесення до категорії осіб, визначених у пункті 6 цієї інструкції;

смерті особи.

Директор Департаменту
соціального захисту населення
облдержадміністрації

Олена ТОКАРЕВА